

LASTİK, AKÜMÜLATÖR, PİL, MADENİ YAĞ, BİTKİSEL YAĞ, ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYA GİBİ ÜRÜNLER İÇİN GERİ KAZANIM KATKI PAYI UYGULAMASI BAŞLADI

Çevre Kanunu'na eklenen geri kazanım katılım payı başlıklı Ek Madde 11'inci madde uyarınca Ek-1 sayılı listede yer alan *plastik poşetler* için geri kazanım katkı payı uygulaması 1 Ocak 2019 tarihinde başlamıştı.

Söz konusu listede yer alan diğer kalemlerden lastik, akümülatör, pil, madeni yağ, bitkisel yağ, elektrikli ve elektronik eşya, ilaç, plastik ambalaj, metal ambalaj, cam ambalaj, ahşap ambalaj içinse geri kazanım katılım payı uygulaması 1 Ocak 2020 tarihi itibarıyla başladı.

31/12/2019 tarihli ve 30995 (4. Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ve 1 Ocak 2020 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren [Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik](#)'te uygulamaya ilişkin açıklama ve düzenlemeler yapıldı.

ÖZET : Yönetmelik kapsamında yer alan ürünlerden sadece yurt içinde piyasaya arz edilenlere geri kazanım katılım payı uygulanacaktır.

Yönetmelik kapsamında yapılacak bildirim ve beyanların piyasaya sürenler/ithalatçıların *ilgili muhasebe sorumluları tarafından incelenip onaylanması ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca gerekli görülmesi halinde de yeminli mali müşavirlere incelenmesinin ve doğrulatilmasının* esas olduğu belirtilmiştir.

Yönetmelikte geri kazanım katılım payı beyannamelerinin verilmesine ve uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye, Bakanlığın görüşünü alarak, Hazine ve Maliye Bakanlığının yetkili olduğu belirtilmiştir.

Plastik poşet dışında kalan diğer geri kazanım katkı payına tabi ürünler için de beyanname ve ödeme tarihleri ile diğer konulara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanlığının Tebliğ düzenlemesi yapması beklenmektedir.

2872 sayılı Çevre Kanunu'na eklenen Geri Kazanım Katılım Payı başlıklı Ek Madde 11'de yurt içinde piyasaya arz edilen ve Kanunun Ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünlerden poşetler için satış noktalarından, diğer ürünler için piyasaya süren/ithalatçılardan bu listede belirtilen tutarda geri kazanım katılım payı tahsil edileceği hüküm altına alınmıştı. (Ek madde 11 ve Ek-1 sayılı Liste Sirkülerimiz ekinde verilmiştir.)

1-) Yasa düzenlemesinden sonra 4/4/2019 tarihli ve 30735 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan **"GERİ KAZANIM KATILIM PAYI BEYANNAMESİ GENEL TEBLİĞİ"** ile 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununa ekli (1) sayılı listede yer alan ürünlerden sadece plastik poşetler için ödenecek geri kazanım katılım payının beyanı ve tahsiline ilişkin usul ve esaslar düzenlenmişti.

Tebliğde 2872 sayılı Kanunun ek 11 inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına vermiş olduğu yetkiye dayanılarak beyan dönemleri;

- Kurumlar vergisi mükellefleri için aylık,
- Diğerleri için üç aylık,

olarak belirlenmişti.

Ödemesi, beyanın yapıldığı ayın sonuna kadar yapılmalıdır.

2-) Ayrıca Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca 09.01.2019 tarih ve 66745475-145.07-6267 sayılı Olur ile güncellenmiş olan Usul ve Esaslarda uygulamada karşılaşılan hususlar göz önünde bulundurularak gerekli değişikliklerin yapılabilmesini teminen, 25/03/2019 tarih ve 66745475-145.07-71201 sayılı Makam Oluru ile **"Plastik Poşetlerin Ücretlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Usul ve Esaslar"** yayımlanmıştı.

3-) Bu defa 31/12/2019 tarihli ve 30995 (4. Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelikte; Ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünlerden poşetler için satış noktalarından, diğer ürünler için piyasaya sürenlerden/ithalatçılardan tahsil edilecek geri kazanım katılım paylarının belirlenmesine, beyan edilmesine, tahsilatına ve izlenmesine, ve plastik poşetler için satış noktalarınca, diğer ürünler için piyasaya sürenlerce/ithalatçılarca uyulacak hükümlere ilişkin idari ve teknik usul ve esaslar belirlenmiştir.

Bu sirkülerde, söz konusu Yönetmelikte yer alan hususlara ilişkin açıklamalar yer almaktadır.

Uygulamanın Başlangıcı ve Beyan Zamanı

Kanunun Ek-1 sayılı listesinde yer alan plastik poşetler için geri kazanım katkı payı ödenmesine 2019 yılında başlanılmıştı.

Söz konusu listede yer alan **plastik poşet hariç diğer kalemlerden (lastik, akümülatör, pil, madeni yağ, bitkisel yağ, elektrikli ve elektronik eşya, ilaç, plastik ambalaj, metal ambalaj, cam ambalaj, ahşap ambalaj) geri kazanım katılım payı alınmasına ise 01/01/2020 tarihi itibarıyla başlanılmıştır.** Yönetmelikte geri kazanım katılım payı beyannamelerinin verilmesine ve uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye, Bakanlığın görüşünü alarak, Hazine ve Maliye Bakanlığının yetkili olduğu belirtilmiştir.

Bildirim ve Beyanların Meslek Mensuplarına Doğrulanması

Yönetmelik kapsamında yapılacak bildirim ve beyanların piyasaya sürenler/ithalatçıların ilgili muhasebe sorumluları tarafından incelenip onaylanması ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca gerekli görülmesi halinde de yeminli mali müşavirlere inceletilmesinin ve doğrulanmasının esas olduğu belirtilmiştir.

Bakanlıkça gerekli görülmesi halinde; piyasaya sürenler/ithalatçılar ve satış noktaları, Yönetmelik kapsamındaki bildirimlerinin ve beyannamelerinin ayrı ayrı veya birlikte karşılaştırmalı olarak yeminli mali müşavirlere inceletilmesi ve/veya doğrulanmasını sağlamak veya bağımsız denetim kuruluşlarına inceletilmesini sağlamak ve inceleme/sonuç/değerlendirme raporlarını Bakanlığa sunmak zorundadırlar.

Ayrıca sürekli bir çevre görevlisi istihdam eden veya çevre danışmanlık firmalarından çevre yönetimi hizmeti alan veya çevre yönetim birimi kurma zorunluluğu bulunan piyasaya süren işletmeler ile ödeyecekleri geri kazanım katılım payı miktarı 50.000 Türk Lirası'ndan fazla olan piyasaya süren işletmelerce bu Yönetmelik kapsamında yapılacak bildirim ve beyannamelerine esas veriler 2872 sayılı Kanun kapsamında tanımlanan çevre görevlisi tarafından incelenip onaylanacaktır.

Geri Kazanım Katılım Paylarının Kapsamı ve Ödemekle Yükümlü Olanlar

Yönetmelik kapsamında yer alan ürünlerden sadece **yurt içinde piyasaya arz edilenlere** geri kazanım katılım payı uygulanacaktır. Ayrıca, **geri kazanım/geri dönüşüm** yolu ile elde edilenlerden bu Yönetmelik kapsamında yer alan ürünler için de geri kazanım katılım payı alınacaktır.

Uygulamanın esasları aşağıdaki çerçevede olacaktır:

- 1) **Plastik poşetler için satış noktalarından, diğer ürünler için ise piyasaya süren/ithalatçı** gerçek veya tüzel kişilerden geri kazanım katılım payı alınacaktır.
- 2) Kapsamdaki ürünlerin **tedarik amaçlı üretilmesi** halinde üreticilere bu ürünler için geri kazanım katılım payı yükümlülüğü oluşmayacaktır. **Tedarikçilerden temin edilen ürünlere kendi adını, ticarî markasını veya ayırt edici işaretini koymak ve kendini üretici/piyasaya süren olarak tanıtmak** sureti ile piyasaya arz eden gerçek veya tüzel kişilerden geri kazanım katılım payı alınacaktır.
- 3) Yönetmelik kapsamında yer alan ürünlerden **serbest dolaşıma sokulmak sureti ile millileştirilen ürünler** ithalatçı gerçek veya tüzel kişiler tarafından yurt içinde piyasaya arz edilmiş sayılacak ve ithalatçılardan geri kazanım katılım payı alınacaktır.
- 4) **Tasfiye halindeki ürün ve eşyalardan** yalnızca asli amacına uygun olarak kullanılmak üzere satış işlemi gerçekleştirilenler için geri kazanım katılım payı alınacaktır.
- 5) Piyasaya arz edilecek **araçlar ile elektrikli ve elektronik eşyaların üretiminde orijinal eşya/parça olarak kullanılan** ve Kanunun ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünler için araç ile elektrikli ve elektronik eşyayı piyasaya sürenler tarafından beyan yapılacak; ancak bu ürünlerden geri kazanım katılım payı tahsil edilmeyecektir.
- 6) Piyasaya arz edilecek **araçlar ile elektrikli ve elektronik eşyaların orijinal eşya/parçası olarak kullanılan** ve Kanunun ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünler için bu ürünleri sadece araç ile elektrikli ve elektronik eşya üretiminde orijinal eşya/parça olarak kullanılmak şartıyla piyasaya sürenler tarafından beyan yapılacak; ancak bu ürünlerden geri kazanım katılım payı tahsil edilmeyecektir. Orijinal eşya/parça tanımına uymasına rağmen münferit olarak piyasaya arz edilen Kanunun ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünler için geri kazanım katılım payı beyanı yapılacak ve geri kazanım katılım payı tahsil edilecektir.
- 7) Kanunun ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünlerden **bitkisel yağ ve madeni yağların Kanunun ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünlerin üretiminde hammadde olarak kullanılması durumunda** hammadde olarak tedarik edilen bu ürünlerin ithalatçıları/üreticileri tarafından beyan yapılacak; ancak hammadde olarak kullanılan bu ürünlerden geri kazanım katılım payı tahsil edilmeyecektir.

- 8) Yönetmelik kapsamında yer alıp geri kazanım katılım payına tabi olan ürünlerden ambalajlı olarak piyasaya sürülenlerin birincil (satış) ambalajları için de beyan yapılacak ancak bu ambalajlar için geri kazanım katılım payı ödenmeyecektir. Bu ürünlerin birincil ambalajları haricindeki diğer ambalajları için geri kazanım katılım payı ödenecektir.

Geri Kazanım Katılım Payları Mahsup İşlemleri

Mahsuplaşmaya esas iade işlemleri, **010/1/2020 tarihinden itibaren, plastik poşetler hariç olmak üzere** yurt içinde piyasaya sürülen ve **geri kazanım katılım payı alınan ürünler için** Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen usul ve esaslara göre beyanname üzerinden gerçekleştirilecektir.

İade işlemine konu edilen ürünler için mahsuplaşmaya esas bedel olarak ürünün piyasaya arz edildiği tarihte uygulanan geri kazanım katılım payı esas alınacaktır. İadeye esas olan geri kazanım katılım payı tutarı, plastik poşetler için oluşan geri kazanım katılım payı tutarı hariç olmak üzere cari dönem beyanıyla oluşan toplam geri kazanım katılım payı tutarından mahsup edilecektir.

İadeye esas olan geri kazanım katılım payı tutarının cari dönem beyanıyla oluşan geri kazanım katılım payı tutarından fazla olması halinde mahsup edilemeyen tutar gelecek dönem beyanlarıyla oluşacak geri kazanım katılım payı tutarından/tutarlarından mahsup edilmek üzere devredilecektir.

Piyasaya Arz Edenlerin Sorumlulukları

Yönetmelik kapsamındaki ürünleri piyasaya sürenler/ithalatçılar ve satış noktaları;

- 1) Piyasaya arz etmiş oldukları ürünleri Kanunun **ekli (1) sayılı listesi** kapsamında sınıflandırarak, adet ve/veya ağırlık olarak tanımlayıp kayıt altına almakla,
- 2) Kapsamdaki ürünlere ilişkin geri kazanım katılım paylarını Kanunun ek-1 sayılı listesinde verilen ve her yıl güncellenerek Bakanlıkça ilan edilen birim ücretler üzerinden ödemekle,
- 3) Geri kazanım katılım paylarına ilişkin beyan ve ödeme işlemlerini Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen esaslara göre yerine getirmekle,

- 4) Plastik poşetlerin özellikleri, ücretleri, satışı, beyanı, geri kazanım katılım payı tahsili ile birlikte izleme, kontrol ve denetim işlemlerine yönelik Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara uymakla,
- 5) Yönetmelik kapsamında yer almayan bir ürünün ithalatı sırasında bu Yönetmeliğe tabi bir ürünün de ithalinin gerçekleştirilmesi halinde geri kazanım katılım paylarını ayrıca beyan etmek ve ödemekle,
- 6) Bu Yönetmelik kapsamında piyasaya arz edilen ürünlere ilişkin bilgi ve belgeleri Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara uygun şekilde Bakanlığa sunmakla,
- 7) Atık Yönetimi Yönetmeliği ile genişletilmiş üretici sorumluluğu kapsamında tanımlanmış olan ürün ve malzemelere yönelik yükümlülüklerini bu ürünlerin ilgili mevzuat uyarınca ayrıca yerine getirmekle

yükümlüdür.

Saygılarımızla...

[“Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik” tam metni...>>>](#)

EK

2872 sayılı Çevre Kanunu düzenlemeleri

Geri kazanım katılım payı

Ek Madde 11- (Ek:29/11/2018-7153/8 md.)

Yurt içinde piyasaya arz edilen bu Kanuna ekli (1) sayılı listede yer alan ürünlerden poşetler için satış noktalarından, diğer ürünler için piyasaya sürenlerden/ithalatçılardan bu listede belirtilen tutarda geri kazanım katılım payı tahsil edilir. Bu listedeki ürünlerden herhangi birinin piyasaya arzının, farklı bir ürünün, malzemenin veya eşyanın ithalatı ile birlikte gerçekleşmesi halinde geri kazanım katılım payı ithalatçıdan tahsil edilir. Bu listede yer alan tutarlar takvim yılı başından geçerli olmak üzere her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır. Bu şekilde hesaplanan tutarların %5'ini aşmayan kesirler dikkate alınmaz. Cumhurbaşkanı, bu suretle tespit edilen tutarları yarısına kadar artırmaya veya indirmeye yetkilidir.

(Değişik fıkra:21/2/2019-7166/3 md.) Geri kazanım katılım payları ürünün piyasaya sürüldüğü/ithal edildiği tarihi takip eden ayın yirmi dördüncü günü sonuna kadar ilgililerin gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesine, gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmayanlar tarafından ise Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenecek vergi dairesine beyan edilerek aynı ayın sonuna kadar ödenir. Katılım payının süresinde beyan edilmediğinin veya eksik beyan edildiğinin tespiti halinde beyan edilmeyen veya eksik beyan edilen katılım payının bir ay içinde ödenmesi gerektiği ilgiliye tebliğ edilir. Süresinde beyan edilmeyen veya eksik beyan edilen katılım payının beyan edilmesi gereken son günden ödendiği tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre hesaplanacak gecikme zammı oranında faiz uygulanarak aynı Kanuna göre tahsil edilir. Bu madde kapsamında tahsil edilen tutarlar genel bütçeye gelir kaydedilir.

(Ek fıkra:21/2/2019-7166/3 md.) Hazine ve Maliye Bakanlığı, geri kazanım katılım payının beyan ve ödeme sürelerini kanuni süresinden itibaren bir ayı geçmeyecek şekilde yeniden belirlemeye yetkilidir.

(Ek fıkra:21/2/2019-7166/3 md.) Geri kazanım katılım payı beyannamelerinin verilme sürelerini; kapsama girenlerin sektörleri, gayrisafi iş hasılatları, istihdam edilen işçi sayıları dikkate alınarak il ve ilçe sınırları itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte aylık, üç aylık veya altı aylık dönemler halinde tespit etmeye; beyannamelerin şekil, içerik ve eklerini belirlemeye, beyannamelerin elektronik ortamda gönderilmesine zorunluluk getirmeye, bu beyannamelerin yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişiler aracı kılınarak gönderilmesi hususunda izin vermeye, bu kişileri aracı kılmaya veya zorunlu tutmaya ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye, Bakanlığın görüşünü alarak, Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Ülkenin tamamında Bakanlıkça belirlenen esaslar doğrultusunda depozito sistemi uygulayan, piyasaya süren/ithalatçı, depozitolu olarak piyasaya sürdükleri ürünler için bu maddenin birinci fıkrasından muaf tutulur. Muafiyet uygulamasında depozito uygulanan miktar esas alınır. Muafiyet uygulanmasına ilişkin esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelik ile belirlenir.

Depozito

Ek Madde 12- (Ek:29/11/2018-7153/8 md.)

Çevre kirliliğinin önlenmesi amacıyla Bakanlık, belirleyeceği ambalajlar için depozito uygulamasını 1/1/2021 tarihinden itibaren zorunlu tutar. Bu doğrultuda, depozito kapsamındaki ambalajlı ürünlerin satışını gerçekleştiren satış noktaları depozito uygulaması toplama sistemine katılım sağlamakla yükümlüdür.

Depozito sisteminin uygulanmasına yönelik usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Poşet ücreti

Ek Madde 13- (Ek:29/11/2018-7153/8 md.)

Kaynakların verimli yönetimi ve plastik poşetlerden kaynaklanan çevre kirliliğinin önlenmesi amacıyla plastik poşetler satış noktalarında kullanıcıya veya tüketiciye ücret karşılığı verilir. Uygulanacak taban ücret 25 kuruştan az olmamak üzere **Bakanlıkça oluşturulacak komisyon aracılığı ile belirlenir ve her yıl için güncellenir.**

Bu maddedeki düzenlemelere ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(1) SAYILI LİSTE

GERİ KAZANIM KATILIM PAYI TUTARI

Ürün Cinsi	Tutar
Plastik poşet (Plastik alışveriş torbaları)	15 kr./adet
Lastik (Binek araç)	2 TL/adet
Lastik (Otobüs, kamyon, kamyonet, yükleyici ve kazıcı lastikleri ve diğerleri)	4 TL/adet
Lastik (İş makinası lastikleri)	10 TL/adet
Dolgu lastikler	5 TL/adet
Akümülatör (Kurşun asitli olanlar)	20 kr./kg
Akümülatör (Nikel kadmiyumlu olanlar)	50 kr./ kg
Akümülatör (Diğerleri)	5 kr./kg
Çinko karbon piller	2 TL/kg
Alkali silindirik piller	2 TL/kg
Alkali düğme piller	3 TL/kg
Düğme piller çinko-hava ve gümüş oksitli	10 TL/kg
Lityum düğme piller	10 TL/kg
Lityum silindirik şarjlı ve primer pil çeşitleri (Araç bataryaları hariç)	5 TL/kg
Otomotiv pilleri (Kurşun içerenler hariç)	15 TL/kg
Lityum içeren araç bataryaları	15 TL/kg
Diğer şarjlı piller	5 TL/kg

Madeni yağ	50 kr./kg
Bitkisel yağ	10 kr./kg
Elektrikli ve elektronik eşya: Televizyon/Monitör	20 kr./kg
Elektrikli ve elektronik eşya: Bilişim telekomünikasyon ekipmanları (Televizyon ve monitörler hariç)	20 kr./kg
Elektrikli ve elektronik eşya: Aydınlatma ekipmanları	10 kr./adet
Elektrikli ve elektronik eşya: Küçük ev aletleri ve diğerleri	20 kr./kg
Elektrikli ve elektronik eşya: Beyaz eşyalar (Buzdolabı/Soğutucular/İklimlendirme cihazları hariç)	25 kr./kg
Elektrikli ve elektronik eşya: Buzdolabı/Soğutucular/İklimlendirme cihazları	30 kr./kg
İlaç	1 kr./kutu veya şişe

Ürün Cinsi	Kg Başına Alınacak Tutar (kr.)	Adet Başına Alınacak Tutar (kr.)
PLASTİK AMBALAJ		
İçecek Ambalajları (Adet)		
0,33 litreye kadar		1
0,3301-0,75 litre arası		2
0,7501-1,5 litre arası		3
1,501 litre üzeri		4
Diğerleri (Poşet Hariç) (kg)	40	
METAL AMBALAJ		
İçecek Ambalajları (Adet)		3
Diğerleri (kg)	50	

KOMPOZİT AMBALAJ		
Kâğıt-Karton Ağırlıklı Kompozit İçecek Ambalajları (Adet)		
0,25 litreye kadar		1
0,2501-0,5 litre arası		2
0,501 litre üzeri		4
Diğerleri (kg)	50	
KÂĞIT KARTON AMBALAJ (kg)	20	
CAM AMBALAJ		
İçecek Ambalajları (Adet)		
0,25 litreye kadar		1
0,2501-0,5 litre arası		2
0,501-1 litre arası		3
1,01-5 litre arası		5
5,01 litre üzeri		10
Diğerleri (kg)	20	
AHŞAP AMBALAJ		
AHŞAP AMBALAJ (Adet)		10

Listede yer alan tutarlar takvim yılı başından geçerli olmak üzere her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve **213 sayılı Vergi Usul Kanununun** mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır. Bu şekilde hesaplanan tutarların %5'ini aşmayan kesirler dikkate alınmaz. Cumhurbaşkanı, bu suretle tespit edilen tutarları yarısına kadar artırmaya veya indirmeye yetkilidir.